

פניני הפרשה

העלון מוקדש:
להצלחת: שמואל בן דליה, מיכל בת אורית.
ליוזוג הגון: חודיה בת דליה.
לעילוי נשמת: משה בן מנחם.
להקדשות - 0556780066

עלון מספר 1337
תשפ"ד

פרשת: ויגש
הפטרה: ויהי דבר (יחזקאל לו)
יעיאת השבת: 17:15
ר"ת: 17:48

דבור מכשיל

"ועינכם אל תחוס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא" (מח-ס) מדוע זכו בני ישראל בכל רכושם של המצרים? והלא הובטחו ברכוש גדול בלבד, ואף הוא הובטח להם רק לאחר שיהיו במצרים ארבע מאות שנה ולבסוף יצאו לאחר מאתיים ועשר שנים בלבד!

שאלה זו שואל רבנו ה"בן איש חי" זצ"ל, והשיב, שבבוא אחי יוסף מצרימה, אמר להם פרעה: "ועינכם אל תחוס על כליכם, כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא". פיו של פרעה הכשילו, שזיכה לבני ישראל את כל טוב מצרים, והקדוש ברוך הוא הכריחו לקיים את הבטחתו.

מעשה שהיה, וכתבו רבי אליהו קפשאל זצ"ל לדורות: הסולטן התורכי היה זקן בא בימים, ולא יכל עוד לצאת ולבוא. חשב בלבו: הנה בני מוחמד בן חיל הוא. אתן לו את אדרת המלוכה ואבחר לי חיי שלוה, השקט ובטח. הכתיר את בנו לקול מצהלות העם, ופנה ונסע לאחוזתו.

בבוקר קם הסולטן, ואת פניו קידם שקט משמים. השרים נשארו בעיר הבירה, וראשי הצבא כתרו את הסולטן החדש. שם נערכו ישיבות המועצה, שם נרקמו מזמות ונכרתו בריתות. ואילו בבית הסולטן האבא דממה שעמום ובטלה. חיים משמימים, בלא כבוד ושררה. ניהם הסולטן על וויתור המלוכה, אך מה בידו לעשות? הכיצד יחזיר את הגלגל אחורנית? איך ישיב עטרה ליושנה?

שיגר מכתב אל המשנה למלך לאמור: "שכלתי ונחמתי על טעותי. ועתה שובה אלי ואשובה אליך, הבה לי עצה כיצד אשוב לכיסאי". זכר המשנה למלך את חסדי הסולטן הנאמנים וידע, שעליו לכלכל את צעדיו בתבונה. שכן לו היה מוחמד, הסולטן החדש, שומע על תוכניתם, היה דן את שניהם למיתה.

שלח לאדוני לשעבר מכתב תשובה: "אלופי ומלכי! שלח נא אל בנך, כי חפץ אתה לבקר בטירתו, ולאמץ ידיו במלכותו. אף אני אענה חלקי מכאן, ועשית כחכמתך ותשוב למלכותך".

היה זה מכתב, שהסתום רב בו על הגלוי. אך הסולטן לשעבר הביט בו, ולבו עלץ בקרבו. הבין את הגלום בו ומיהר למלא אחריו.

ובעיר הבירה מבוכה. הסולטן הצעיר קרא למשנה למלך להתייעצות דחופה. "אבי שלח אלי לאמר, שברצונו לבוא ולבקרונו", סיפר לו, "עתה עוצה לי כדת מה לעשות!" "יענה המשנה למלך בעורמה ויאמר: "האח, הנה נקרתה לידך ההזדמנות לרכוש את לב העם והשרים!

צווה להקים בימת עץ ברחבת הארמון, וכנוס את כל העם לקבלת פנים חגיגית. צא לקראת אביך והפגן כלפיו אהבה והערצה. העם יאהב זאת ויריע לך. בבואו, העלהו אל הבימה, קוד בפניו קידה, ואמור לו באזני העם: 'אבי, אבי, הן לך יאה המלוכה! והוא יאמר לך: 'לא, בני. זקנתי ושבתי, יהי לך אשר לך! כמה נאה יהיה, איך ידבר העם בשבחך!"

שמע הבן והוטב בעיניו. בנה את הבימה והעביר כרוז בעיר להקהיל את כל העם. האב הזקן הגיע, הבן השתחוה בפניו ברוב כבוד והדר, ואמר בקול רם לאזני העם: "אבי, אבי, כבוד לי בואך, כמה חסרה לי עצתך. המלכות שלך היא, בוא ומלוך בכבוד! 'נהרו פניו של האב, ולא ענה דבר.

ובהן ממתין לתשובה. ממתין שהאב יאמר, כהבטחת המשנה למלך: "לא, בני. אותך המלכתי ולך נאה למלוך, ואין מלכות נוגעת בחברתה!"

אך לא, קומתו של האב גבהה וראשו הורם, והוא שם פעמיו לארמון בהדרת מלכות. וכל העם שומע, וכל העם רואה והדממה מוחלטת.

והסולטן לשעבר שב לארמונו ועלה על כסאו, ובנו שאל נפשו למות... כמו פיו ויתר על כסאו, כמו ידיו הגישו לאביו... (אבותינו ספרו לנו)

הלכה למעשה

יזהר שלא לטעות בתפילות השבת

כתב כף החיים, יזהר האדם שלא יטעה, ומי שאירע לו כן ידאג כל השבוע, שהוא סימן רע, ויפשפש במעשיו ויהרהר בתשובה.

ובילקוט יוסף כתב, יזהר אדם בתפלותיו בשבת, שלא יבוא לכלל טעות בתפלה, להתחיל אתה חונשן, שאין זה סימן טוב לאדם שיטעה בתפלתו בשבת. ולכן טוב ונכון להתפלל מתוך הסיוד, ובפרט שעל ידי כך גם יוכל לכוין בתפלתו.

הכוונה בתפילה

כתב בהלכה ברורה, המתפלל תפילת העמידה צריך שיכוין לבו לשמים, ויכוין פירוש המלים שמוציא בשפתיו, ומלבד זאת יחשוב כאילו השכינה כנגדו, ויזהר מאוד לבטא היטב את התיבות והאותיות שמוציא מפיו בתפילה, ולא ידלג שום תיבה.

והפוסקים הזהירו, שבברכת "אתה קדשת" צריך להפסיק בין תיבות "יום השביעי לשמך", לבין תיבת "תכלית", כדי שלא יהיה נשמע ח"ו שתיבת תכלית חוזרת על תיבת לשמך. וכן כשאומר "ויברך אלוקים את יום" וכו', יפסיק בין תיבת "אלוקים" לבין תיבת "את".

הלכות אלו מלוקטות מתוך הספר הבהיר "השבת הלכה למעשה".
לרכישה פנו: 0556780066

להנצל מאדם רע

כל הרואה אדם רע או את אויבו ירים את ידו הימנית ויאמר: "והמצפה אשר אמר יצף ה' ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו. והאנשים אשר פתח הבית הכו בסנוורים למקטן ועד גדול וילאו למצוא הפתח."

ויביט באותו אדם רע ויאמר: "תיפול עליהם אימתה ופחד"

ויביט השמימה ויאמר: "בגדול זרועך ידמו כאבן עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית"

ויאמר בלחש בינו לבין עצמו: "ה' ילחם ס ואתם תחרישון, ה' איש מלחמה. ה' שמו. ה' ימלוך לעולם. ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען קדושתך הושיעה ימינך וענני יהיו לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך ה' צורי וגואלי." (הש"ל"ה הקדוש)

להפוך אויב לאוהב

כשרואה אדם את אויבו יאמר ז' פעמים "אוריאל" בנשימה אחת ויהפוך אותו אויב לאוהב.

להיות אוהב

השתדלות בקיום מצוות "ואהבת לרעך כמוך" היא סגולה נפלאה להיות אוהב ונחמד למעלה ולמטה כי על ידי זה ימצא תן בעיני אלוקים ואדם. (ספר זכוריה)

ארזי הלבנון

רבי חיים חזקיה מדיני זצ"ל, בעל "שדי חמד"

הגאון רבי חיים חזקיה מדיני, [התח"ם] נולד בירושלים בשנת תקצ"ב, לאביו רבי רפאל אליהו מדיני, שהיה תלמיד חכם, דרשן של הכוללים בירושלים. את חינוכו התורני קיבל הרב מדיני מאביו, מאחיו רבי... שמואל ומרבניה הגדולים של ירושלים באותה התקופה - רבי יצחק קובו, רבי יוסף ניסים בורלא ואחרים לאחר נישואיו המשך הרב מדיני לעסוק בתורה, כשהוא סמוך על שולחן אביו.

בשנת תרי"ג, בהיותו בגיל עשרים ואחת, נפטר אביו בכגדאד בעת שליחותו שם. משענתו הכלכלית נשברה ובלית ברירה נשלח הרב מדיני לקושטא, בירת האימפריה העות'מאנית ומקום תורה חשוב, כדי להסתייע בקרובי משפחתו שדרו שם. לאחר שהות קצרה באיזמיר השתקע הרב מדיני באיסטנבול, ובשלוש עשרה השנים הבאות עסק בהוראה, שימש כדיין ונתפרסם כתלמיד חכם.

ביקורו של יהודי עשיר מחצי האי קרים, הביא לתפנית במהלך חייו - החח"ם הוזמן לשמש כרבה של קהילת "קאראסו באזאר". הקהילה היהודית ב"קאראסו באזאר", הייתה הגדולה ביותר בחצי האי קרים, שהיה בשליטה רוסית צארית, ועם הזמן נעשה החח"ם לדמות הרבנית הדומיננטית ביותר באזור. מצבה הרוחני של קהילה זו היה ככי רע שעה שהחח"ם בא לתחומה, והוא עמד על כך מיד עם בואו. במשך למעלה משלושים שנות פעילותו בקהילה זו הוא עסק בתיקון מצבה הרוחני והמוסרי, בביטול מנהגים חסרי יסוד הלכתי ובקירובם למנהג ספרד.

כמו כן ייסד הרב ישיבה בעיר, שהפכה למוסד חינוכי רחב ממדים. בזמנו הפנוי עסק החח"ם בכתיבת חיבוריו ההלכתיים, שכמה מהם נדפסו. הרב מדיני ותלמידיו - רבי ניסים צאחציר, רבי רפאל לבוק ורבי אברהם ניסים אשכנזי עסקו גם בתרגום של ספרי דת וחינוך לשפה ה"תאטארית" המקומית ובהוצאתם לאור.

מיקומו של חצי האי קרים, נידח ככל שיהיה, היה בעל חשיבות רבה. בעיר אודסה שהייתה סמוכה לה מבחינה גיאוגרפית, ישבו עשרות אלפי יהודים, והיא הייתה מרכז תרבותי ראשון במעלה, ובה נשבו רוחות ההשכלה, הסוציאליזם והלאומיות. מטבע הדברים, הגיעה השפעתן של אותן רוחות חדשות אל היהודים שישבו בתחומו של החח"ם, והיה עליו להתמודד עם תוצאותיהן.

בשנת תרנ"ט, בהיותו בגיל שישים ושבע, עזב החח"ם את משרתו ושב לארץ ישראל כדי להתבשם באווירתה בשארית חייו, כששמו כבר הולך לפניו והתפרסם כאחד מגדולי הדור. הוא התיישב בחברון, ובה שאף להשלים את חיבוריו. לאחר כשנתיים, עם פטירתו של רב העיר חברון, הרב רחמים יוסף פראנקו, קיבל עליו החח"ם את הרבנות בעיר. יהודי חברון [ספרדים, ואשכנזים - שהיו חסידי חב"ד ברובם] מנו באותה העת כאלף וחמש מאות נפש. הרב מדיני הקדיש רבות מזמנו להסדרת ענייני החינוך התורני בעיר זו. כמו כן הוא ייסד בחברון ישיבה שהוצאותיה מומנו רובם ככולם מכספו הוא. ישיבה זו כונתה בשם "שדי חמד", על שם חיבורו המונומנטאלי, ובה הורה תורה והלכה בקביעות.

החח"ם התפרסם בכל תפוצות ישראל, בזכות חיבורו "שדי חמד". חיבור זה משמש כעין אנציקלופדיה על מאות ערכים מהתלמוד, כאשר בכל ערך מביא הוא עשרות חקירות ומחלוקות מהאחרונים. סדרת הספרים המגלים בקיאות כה מדהימה, מעוררים התפעלות על המחבר, עד כי קשה להאמין שעבודת הכתיבה והליקוט נעשו ללא שום אמצעים טכנולוגיים. אך כח שקידתו ובנוסף לכך - כח זכרונו וכלו לו והם שעמדו לו להצלחתו. חשוב לציין כי החח"ם העיד על עצמו כי הוא נולד ללא כישרונות מיוחדים, אך בסייעתא דשמיא נפתחו לפניו אוצרות החכמה בגין מעשה שהיה, ובמרכזה עלילת דברים שהטיחו בו, והוא בענותנותו קיבל עליו את הדין בדומיה.

מה רבו מעשיך ה'

ורק למינים הנוודים כנפים ארוכות. מקורו דק ומחודד, רגליו קצרות או בינוניות באורכן ונחשבות לחלשות, אולם עמידתו מאוזנת, בדרך כלל. את קנם בונים שני בני הזוג על העצים או בין עשבים סבוכים. הקן רופף במבנהו והוא בנוי מעשבים יבשים ומעלים. לתוכו מטילה הנקבה כחמש ביצים לבנות, מנומרות בכתמים בצבעי זית אפור. לאחר כשבועיים בוקעים הגוזלים כשהם עיוורים, ולאחר אחד עשרה יום נוטשים את הקן.

למה נקרא שמו סבכי? משום שמקום חיותו הוא סבכי עצים ושיחים. הסבכי משתייך למשפחת ציפורי השיר. הוא מצטיין בשירה מפותחת ויפה ביותר, ומתנהג בנימוס אצילי. למעשה, הסבכי הינו ציפור קטנה, שאורך גופה נע בין 8 ל-21 ס"מ ומשקלה מ- שש עד 30 גרם. נוצות הסבכי רכות וצבעיה בהירים: בדרך כלל חום, ירוק זיתני ואפור אחיד. לרוב הסבכים שני מועדים בשנה שבהם מתחלפות נוצותיהם. לרבים מהסבכים כנפים עגולות בעלות מוטות כנפיים ממוצעות,

חיזוק השבועי

מדוע אין לו לאדם מה שהוא רוצה?

משום שאינו רוצה את מה שיש לו. אילו רצה מה שיש לו, היה לו מה שהוא רוצה.

נקודה למחשבה

אל תדברו יותר מידי, זכרו שדג נתפס בחכה כאשר הוא פותח את הפה "אמור מעט ועשה הרבה".

מילתא דבדיחותא

כפרי אחד שכר מלמד לילדיו.

יום אחד ראה והנה המלמד יושב עם ילדיו ליד סידור תפילה ומלמדם לומר קדיש יתום.

"מה זאת?" שאל האב, עונני חי!

תנוח דעתך, השיב המלמד. עד שהילדים ילמדו לומר את הקדיש כראוי, תגיע אתה לשיבה טובה...

להוצאת ספר תורני

ניתן להקדיש לעילוי נשמת, רפואה והצלחה

דרושים תורמים

לפרטים: 055-6780066

The collage features several documents:

- Letter from Yitzhak Yosef:** A letter from the Chief Rabbi of Israel, Yitzhak Yosef, dated 25.12.2014, regarding the publication of a book. It mentions the 'Beit LeChochmei' and the 'Beit LeChochmei'.
- Beit LeChochmei Certificate:** A certificate from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, acknowledging a donation for the book project.
- Beit LeChochmei Form:** A form from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, detailing the donation and the book's title.
- Beit LeChochmei Form:** Another form from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, providing further details about the donation.
- Beit LeChochmei Form:** A form from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, with a circular stamp at the bottom.
- Beit LeChochmei Form:** A form from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, with a circular stamp at the bottom.
- Beit LeChochmei Form:** A form from Beit LeChochmei, dated 25.12.2014, with a circular stamp at the bottom.